

2001 års ekonomiska vårproposition

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 19 april 2001 beslutat bereda övriga utskott tillfälle att yttra sig över 2001 års ekonomiska vårproposition (prop. 2000/01:100) om den ekonomiska politiken och utgiftstaken m.m. (yrkandena 1–5) jämte motioner, allt i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

Miljö- och jordbruksutskottet behandlar i sitt yttrande de förslag i propositionen som avser preliminära ramar för utgiftsområdena Allmän miljö- och naturvård (utgiftsområde 20) samt Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar (utgiftsområde 23). I anslutning till yttrandet behandlas även vissa följdmotioner.

Utskottet

Allmän miljö- och naturvård (utgiftsområde 20)

Propositionen

Utgiftsområdet omfattar politikområdet Miljöpolitik och del av politikområdet Forskningspolitik. För år 2001 uppgår de totala anslagen enligt statsbudgeten till 2 201 miljoner kronor. Regeringen föreslår att ramen för utgiftsområdet preliminärt fastställs till 2 802 miljoner kronor år 2002, 2 937 miljoner kronor år 2003 och 3 847 miljoner kronor år 2004.

I juni 2000 överlämnade Miljömålskommittén betänkandet Framtidens miljö – allas ansvar (SOU 2000:52) till regeringen. Regeringen avser att under våren 2001 överlämna en proposition till riksdagen baserat på kommitténs förslag. I propositionen kommer regeringen att redovisa förslag till delmål, åtgärdsstrategier, styrmedel och uppföljningssystem för att inom en generation uppnå de miljö kvalitetsmål riksdagen fastslagit. Regeringen bedömer att de insatser som kommer att föreslås i propositionen medför behov av att ytterligare förstärkningar av utgiftsområdet. Därför föreslår regeringen att utgiftsområdet tillförs 405 miljoner kronor år 2002 och 355 miljoner kronor år 2003. För år 2004 föreslår regeringen att tidigare satsningar om ca

1 170 miljoner kronor förlängs samt att utgiftsområdet tillförs ytterligare 910 miljoner kronor jämfört med år 2003. Förstärkningarna omfattar i första hand marksanering, åtgärder för att bevara den biologiska mångfalden och ett miljöforskningsprogram för biologisk mångfald och ekologiskt hållbar utveckling. Medel för detta miljöforskningsprogram finns också avsatta inom utgiftsområde 16 och utgiftsområde 23.

Arbetet för att uppnå miljömålen kommer att bedrivas inom alla samhällssektorer och vid många myndigheter. Regeringen avser därför att i budgetpropositionen för år 2002 föreslå att en del av de medel som här beräknas för miljömålsarbetet inom utgiftsområde 20 överförs till andra utgiftsområden.

En konsekvens av regeringens förslag om förändring av vilka ändamål och verksamheter som skall innefattas i utgiftsområde 20 är att anslaget 34:1 Bidrag till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut under utgiftsområde 22 Kommunikationer flyttas till utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård. Detta föranleder ändring i tilläggsbestämmelserna i riksdagsordningen 4.6.12 och 4.6.13. Under förutsättning att riksdagen godkänner regeringens förslag innebär det att den beräknade ramen för utgiftsområde 20 ökar med 207 miljoner kronor fr.o.m. år 2002. Utgiftsområde 22 minskar med motsvarande belopp.

Motionerna

Enligt Moderata samlingspartiets partimotion Fi17 bör ramen, utöver regeringens förslag ökas med 800 miljoner kronor för år 2002. För åren 2003 och 2004 minskas ramen med 200 respektive 1 325 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 5 delvis). Enligt motionärerna bör arbetet för att säkra värdefulla naturmiljöer ges en ny inriktning genom bildandet av en fond för bevarande av biologisk mångfald. Fonden tillförs 1 miljard kronor år 2002. Det är orimligt att riksdagen nu skall ta ställning till regeringens förslag om kraftiga utgiftsökningar utan att ha tillgång till de propositioner som skall precisera politiken. Beträffande anslag till marksanering föreligger samma brist på redovisning och precisering av hur medlen skall användas. Mot bakgrund härav bör de nya anslagsökningarna för marksanering avslås. Samtidigt bör regeringen anmodas att för riksdagen redovisa planer, åtgärder och resultat av redan genomförda saneringsinsatser.

Enligt Kristdemokraternas partimotion Fi18 bör ramen, utöver regeringens förslag ökas med 50 miljoner kronor för vardera åren 2002–2004 (yrkande 7 delvis). Arbetet med att uppnå riksdagens 15 miljökvalitetsmål kräver de närmaste åren stora resurser. Kristdemokraterna vill därför ytterligare förstärka den ökade resurstilldelning som föreslås i propositionen för miljöarbetet. Jämfört med regeringens miljöpolitik betonas särskilt vikten av en sammanhållen syn på sjö- och skogskalkning. Försurningen ökar fortfarande och det finns därför ett stort behov av nykalkning. Kalkningsanslaget föreslås för den skall förstärkas, och förutom sjökalkning bör skogskalkning nu föras in under detta utgiftsområde. Vid sidan av detta finansierar Kristdemokraterna

en sänkning av energiskatten med 1,50 kr per liter för alkylatbensin, som utgör ett miljövänligare alternativ för småbåtar, motorsågar m.m.

I Centerpartiets partimotion Fi19 föreslås att ramen, utöver regeringens förslag, ökas med 227 miljoner kronor för år 2002, 278 miljoner kronor för år 2003 och 400 miljoner kronor för år 2004 (yrkande 4 delvis). Ett klimatpolitiskt program för att på lokal nivå arbeta med att minska utsläppen bör inrättas. Enligt regeringens förslag avsätts resurser för detta ändamål först år 2004. Medel bör avsättas redan under åren 2002 och 2003 och miljönyttan skall sättas i främsta rummet. När det gäller omfördelning inom utgiftsområdet bör en del av anslaget för biologisk mångfald användas för ytterligare marksanering. Vidare bör anslaget till ideella organisationer, verksamma inom natur- och kulturmiljöområdet, räknas upp.

Folkpartiet liberalerna föreslår i sin partimotion Fi20 att ramen, utöver regeringens förslag, ökas med 100 miljoner kronor för år 2002. För åren 2003 och 2004 minskas ramen med 150 respektive 650 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Ytterligare resurser avdelas för den biologiska mångfalden samtidigt som regeringens opreciserade åtgärder inte bör accepteras (yrkande 4 delvis). Vidare föreslås att en klimatstrategi utarbetas som bl.a. innebär att EU ges makt över klimatpolitiken och att ett miljöns EMU införs. Vidare bör handel med utsläppsrätter införas. Motionärerna framhåller vidare att stängningen av Barsebäck har ökat utsläppen av koldioxid på ett sätt som ej går att förena med våra åtaganden inom klimatpolitiken. Det miljövänligaste alternativet bör alltid väljas och därför måste kärnkraftsparentesen i energiproduktionen förlängas och reaktorerna behållas så länge det är säkerhetsmässigt och ekonomiskt försvarbart (yrkande 18).

Utskottets ställningstagande

Den 26 april 2001 överlämnade regeringen propositionen Svenska miljömål – delmål och åtgärdsstrategier (prop. 2000/01:130) till riksdagen. Propositionen, som är baserad på Miljömålskommitténs i juni 2000 redovisade slutbetänkandet Framtidens miljö allas ansvar (SOU 2000:52), innehåller förslag till delmål, åtgärdsstrategier, styrmedel och uppföljningssystem för att inom en generation uppnå de miljö kvalitetsmål riksdagen fastslagit.

Som regeringen framhåller kommer de insatser som föreslås i propositionen att medföra behov av ytterligare förstärkningar av utgiftsområdet. Förstärkningarna omfattar i första hand marksanering, åtgärder för att bevara den biologiska mångfalden och ett miljöforskningsprogram för biologisk mångfald och ekologiskt hållbar utveckling. Med anledning av förslaget i motion Fi19 (c) om inrättandet av ett klimatpolitiskt program vill utskottet framhålla möjligheten att för åren 2002–2003 använda medel inom utgiftsområde 18 för lokala investeringsprogram till klimatinvesteringar. Detta framhålls också i propositionen Svenska miljömål – delmål och åtgärdsstrategier (prop. 2000/01:130). Regeringen har dessutom föreslagit att anslaget 34:1 Bidrag till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut under utgiftsområde 22 Kommunikationer flyttas till utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård. I

ett särskilt yttrande (till konstitutionsutskottet) har utskottet tillstyrkt detta förslag. Därmed kommer den beräknade ramen för utgiftsområde 20 att öka med 207 miljoner kronor fr.o.m. år 2002. Sammanfattningsvis gör inte utskottet någon annan bedömning än regeringen beträffande behovet av ytterligare förstärkningar, och utgiftsområdet bör därför tillföras 405 miljoner kronor år 2002 och 355 miljoner kronor år 2003. Utskottet ansluter sig även till regeringens bedömning när det gäller att förlänga tidigare satsningar om ca 1 170 miljoner kronor till att omfatta även år 2004 samt att utgiftsområdet tillförs ytterligare 910 miljoner kronor jämfört med år 2003. Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag till preliminärfördelning av utgifterna på utgiftsområdet för åren 2002–2004. Motionerna Fi17 (m) yrkande 5 delvis, Fi18 (kd) yrkande 7 delvis, Fi19 (c) yrkande 4 delvis och Fi20 (fp) yrkande 4 delvis avstyrks.

Regeringen har för avsikt att presentera ett förslag till en svensk klimatstrategi under hösten 2001. I avvaktan härpå finner utskottet ingen anledning att nu föreslå någon riksdagens åtgärd med anledning av motion Fi20 (fp) yrkande 18. Utskottet avstyrker motionen i berörd del.

Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar (utgiftsområde 23)

Propositionen

Utgiftsområdet omfattar politikområdena Skogspolitik, Djurpolitik, Livsmedelspolitik, Landsbygdspolitik, Samepolitik samt delar av Forskningspolitik och Utbildningspolitik. För år 2001 uppgår de totala anslagen enligt statsbudgeten till 13 677 miljoner kronor. Regeringen föreslår att ramen för utgiftsområdet preliminärt fastställs till 14 312 miljoner kronor år 2002, 14 406 miljoner kronor år 2003 och 14 287 miljoner kronor år 2004.

År 2002 ökas beräknade resurser för utgiftsområdet med 429 miljoner kronor i jämförelse med den beräknade ramen i budgetpropositionen för år 2001. Regeringen aviserade i regeringsförklaringen hösten 2000 att de s.k. gödsel-skatteerna – skatt på bekämpningsmedel och kväve i handelsgödsel – kommer att återföras till jordbruksnäringen i lämplig form. Regeringen avser att ta upp ytterligare diskussioner med näringen och EG-kommissionen om hur återföringen skall ske. Återföringen uppskattas till ca 380 miljoner kronor, vilket innebär att utgiftsområdet kommer att ökas med motsvarande anslagsbelopp fr.o.m. år 2002. För att uppnå ett bättre biotopskydd tillförs anslaget för insatser för skogsbruket 45 miljoner kronor år 2002 samt 50 miljoner kronor för vardera åren 2003 och 2004. I betänkandet Ett förbättrat djurskydd (SOU 2000:108) har föreslagits förändringar i organisationen av djurskyddet. Betänkandet remissbehandlas för närvarande. För en ny myndighetsorganisation för djurskyddet har beräknats ett tillkommande medelsbehov på 13 miljoner kronor år 2002 samt 20 miljoner kronor för vardera åren 2003 och 2004. För att ge ArtDatabanken en möjlighet att förstärka kompetensen och utveckla verksamheten, i syfte att ta fram en nationell fauna och flora, föreslår

regeringen att 10 miljoner kronor tillförs utgiftsområdet såväl år 2002 som år 2003 samt 20 miljoner kronor år 2004. För att främja utvecklingen av alternativa försöksdjursmetoder avsätts 5 miljoner kronor år 2002, 10 miljoner kronor år 2003 och 15 miljoner kronor år 2004 till Centrala försöksdjursnämnden. I syfte att förbättra kunskapen om i vilken utsträckning olika grupper av livsmedel innehåller genetiskt modifierade substanser avser regeringen att förstärka resurserna till Statens livsmedelsverk med 5 miljoner kronor per år under perioden 2002–2004.

I enlighet med regeringens intentioner att öka återflödet från EU kommer Sverige att ansöka om kompensationsstöd till jordbrukssektorn för valutaförändringar med ca 47 miljoner kronor till följd av märkbar revalvering. Mottagandet av stödet förutsätter en nationell medfinansiering med motsvarande belopp.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i sin partimotion Fi17 att ramen, i förhållande till regeringens förslag, minskas med 395 miljoner kronor för år 2002, 406 miljoner kronor för år 2003 och 406 miljoner kronor för år 2004 (yrkande 5 delvis). Skatten på handelsgödsel bör tas bort, vilket innebär minskade skatter för jordbruket på ca 340 miljoner kronor. Vidare föreslås att skatten på diesel för jord- och skogsbrukets arbetsredskap sänks till 53 öre per liter. Enligt motionärerna bör vidare ansvaret för djurskyddsfrågorna ligga kvar på Jordbruksverket. Det är också olyckligt att två myndigheter har ansvaret för ekonomiska beräkningar på livsmedelsområdet. Anslaget till Livsmedelsekonomiska institutet kan halveras år 2002 och bör sedan fasas ut. Anslaget till Statens livsmedelsverk bör, som regeringen föreslår, ökas med 5 miljoner kronor. Dessa pengar skall dock användas på det sätt Livsmedelsverket finner bäst i sitt arbete för att säkra livsmedelssäkerheten. Bekämpningsmedelsavgifterna om ca 40 miljoner kronor per år bör tillföras forskningen för att bl.a. förbättra det vetenskapliga underlaget beträffande miljöeffekterna av konventionell respektive ekologisk odling. Miljöeffekterna av de ökade satsningar som under senare år gjorts för att öka den ekologiska produktionen behöver också utredas. Vidare framhålls betydelsen av en väl avvägd jakt som ett viktigt instrument för att minska de omfattande viltskadorna. Genom att införa reglerad jakt på säl kan anslagen till ersättningar för viltskador minskas.

I Kristdemokraternas partimotion Fi18 föreslås att ramen, utöver regeringens förslag, ökas med 548 miljoner kronor för år 2002, 268 miljoner kronor för år 2003 och 48 miljoner kronor för år 2004 (yrkande 7 delvis). En förutsättning för det svenska jordbruket är konkurrens på lika villkor med omvärlden. Återförandet av skatten på handelsgödsel till jordbruket måste genomföras. Sammantaget innebär Kristdemokraternas skatteförslag att jordbrukets skattebörda årligen minskar med drygt 700 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. Kristdemokraterna vill också tillskjuta jordbruket resurser till ett omfattande åtgärdsprogram för landsbygdens miljö och struktur, motsvarande det belopp regeringen misslyckats med att förhandla sig till i

tidigare förhandlingar med EU. Ett antal förhållanden och angelägna åtgärder påkallar en omfördelning av anslagen inom utgiftsområdet. Förenklade regelverk leder till minskat medelsbehov för Jordbruksverket liksom en reformering av distriktsveterinärsorganisationen. Extra resurser behöver satsas på ett återupprättande av skördeskadeersättningen. Medel bör avsättas för återinförande av avbytartjänst. Vidare kräver Norrlandsjordbrukets utsatta situation särskilda stödåtgärder. Utöver detta får skogsbruket med Kristdemokraternas förslag en förstärkning genom de kalkningsinsatser som redovisas under utgiftsområde 20.

I Centerpartiets partimotion Fi19 föreslås att ramen, utöver regeringens förslag, ökas med 697 miljoner kronor för år 2002, 686 miljoner kronor för år 2003 och 686 miljoner kronor för år 2004 (yrkande 4 delvis). Svensk jordbruksnäring måste ges likvärdiga konkurrensvillkor med jordbruksnäringen i exempelvis Finland och Danmark. Vidare föreslås förbättringar i ersättningsreglerna vid epizootiutbrott, program för småskalig livsmedelsproduktion och mobila slakterier, förstärkt forskning kring ekologiskt lantbruk, forskning och utveckling inom livsmedelssektorn, förbättringar för trädgårdsnäringen och en konstruktiv lösning för att dämpa effekterna av Sveriges dåliga förhandlingar med EU när det gäller landsbygdsförordningen.

Folkpartiet liberalerna föreslår i sin partimotion Fi20 att ramen, i förhållande till regeringens förslag, minskas med 446 miljoner kronor för vardera åren 2002–004 (yrkande 4 delvis). Åtgärder behöver vidtas för ökat djurskydd och miljöförbättringar inom jordbruket. Den av regeringen föreslagna kompilerade s.k. återföringen bör inte ske i dessa former. Det handlar i stället om behov av mer generella åtgärder för småföretagen.

Utskottets ställningstagande

Som framgår av propositionen kommer de s.k. gödselskatterna – skatt på bekämpningsmedel och kväve i handelsgödsel – att återföras till jordbruksnäringen i lämplig form. Regeringen avser att ta upp ytterligare diskussioner med näringen och EG-kommissionen om hur återföringen skall ske. I avvaktan på resultatet av den fortsatta beredningen av denna fråga ansluter sig utskottet till regeringens förslag i denna del. I detta sammanhang bör även uppmärksammas att regeringen nyligen beslutat om direktiven till den i budgetpropositionen för år 2001 aviserade utredningen om trafikbeskattningen, som bl.a. skall se över beskattningen av arbetsmaskiner. Enligt direktiven skall utredningen med förtur se över beskattningen av arbetsmaskiner under år 2001. När det gäller biotopskyddet gör utskottet samma bedömning som regeringen beträffande behovet av förstärkning av anslaget för insatser för skogsbruket. Anslaget täcker bl.a. statens kostnader för biotopskydd och naturvårdsavtal. Skogsvårdsorganisationen har som underlag för sina beslut om skyddsvärda småbiotoper gjort en landsomfattande inventering. För att öka kvaliteten på denna och för att möjliggöra en förstärkning av skyddsåtgärderna har anslaget fr.o.m. innevarande budgetår tillförts 10 miljoner kronor om året under en treårsperiod. Samtidigt räknades anslaget för biotop-

skydd och naturvårdsavtal upp med 55 miljoner kronor i enlighet med vad som beräknats i 2000 års ekonomiska vårproposition (prop. 2000/01:1, bet. 2000/01:MJU2, rskr. 2000/01:1). ArtDatabanken är en särskild enhet vid SLU. Dess viktigaste uppgifter är att samla in, lagra, utvärdera och tillhandahålla information om hotade och sällsynta växter och djur. ArtDatabanken utarbetar utifrån denna information nationella rödlistor som beskriver arternas status. ArtDatabanken skall också initiera forskning och inventeringar samt samarbeta internationellt med motsvarande organisationer. Som regeringen anför bör ArtDatabanken ges en möjlighet att ytterligare förstärka kompetensen och utveckla verksamheten, i syfte att ta fram en nationell fauna och flora. Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag i denna del. En viktig uppgift för Centrala försöksdjursnämnden (CFN) är att begränsa behovet av försöksdjur bl.a. genom att främja utvecklingen av alternativa metoder till djurförsök. Enligt utskottets mening kommer utvecklingen av alternativa metoder att få allt större betydelse när det gäller möjligheterna att minska användningen av försöksdjur till ett absolut minimum. Utskottet ansluter sig därmed till regeringens förslag när det gäller ytterligare medel för att främja denna utveckling. Utskottet gör inte heller någon annan bedömning än regeringen beträffande behovet av att förbättra kunskapen om i vilken utsträckning olika grupper av livsmedel innehåller genetiskt modifierade substanser. Därmed tillstyrks regeringens förslag om att förstärka resurserna till Statens livsmedelsverk för detta ändamål. Som framgår av propositionen har utredningen om hur djurskyddet skall vara organiserat i sitt betänkande. Ett förbättrat djurskydd (SOU 2000:108) föreslagits förändringar i organisationen av djurskyddet. Betänkandet remissbehandlas för närvarande. I avvaktan på den fortsatta beredningen av förslaget ansluter sig utskottet till regeringens bedömning när det gäller tillkommande medelsbehov för en ny myndighetsorganisation för djurskyddet. Enligt vad utskottet erfarit har regeringen vid sin beräkning av resurserna för utgiftsområde 23 beaktat gjorda nedjusteringar av pris- och löneomräkningstal med 13 miljoner kronor. Mot bakgrund härav och med hänsyn till den i tillägsbudgeten för år 2001 föreslagna förändringen när det gäller redovisningen av djurregisteravgifterna under anslaget 43:1 Statens jordbruksverk (–16 miljoner kronor) kan ökningen av de totala resurserna för utgiftsområde 23 beräknas till 429 miljoner kronor för år 2002 i jämförelse med den beräknade ramen i budgetpropositionen för innevarande år. Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet regeringens förslag till preliminär fördelning av utgifterna på utgiftsområdet för åren 2002–2004. Motionerna Fi17 (m) yrkande 5 delvis, Fi18 (kd) yrkande 7 delvis, Fi19 (c) yrkande 4 delvis och Fi20 (fp) yrkande 4 delvis avstyrks.

Stockholm den 15 maj 2001

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Ulf Björklund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ulf Björklund (kd), Sinikka Bohlin (s), Inge Carlsson (s), Kaj Larsson (s), Ingvar Eriksson (m), Alf Eriksson (s), Carl G Nilsson (m), Ann-Kristine Johansson (s), Kjell-Erik Karlsson (v), Caroline Hagström (kd), Catharina Elmsäter-Svärd (m), Gudrun Lindvall (mp), Eskil Erlandsson (c), Harald Nordlund (fp), Michael Hagberg (s), Maggi Mikaelsson (v) och Anders G Högmark (m).

Avvikande meningar

1. Utgiftsområden

Ingvar Eriksson (m), Carl G Nilsson (m), Catharina Elmsäter-Svärd (m) och Anders G Högmark (m) anför:

När det gäller utgiftsområde 20 avser vi att ge arbetet för att säkra värdefulla naturmiljöer en ny inriktning genom bildandet av en fond för bevarande av biologisk mångfald. Fonden tillförs 1 miljard kronor år 2002. Fonden bör också vara öppen för donationer. Bildandet av fonden för biologisk mångfald medför att detta viktiga miljöarbete kan förstärkas samtidigt som det blir möjligt att begränsa ökningen vad gäller statens utgifter för att bevara den biologiska mångfalden. Regeringen föreslår kraftiga ökningar av anslagen för år 2004 med hänvisning till kommande klimat- och miljömålsarbete. Regeringen har förhalat arbetet med såväl klimat- som miljömålspropositionen, vilket har medfört att riksdagen ännu inte fått ta ställning till dessa förslag. Det är orimligt att riksdagen nu skall ta ställning till förslagen till kraftiga utgiftsökningar utan att ha tillgång till alla propositioner som skall precisera politiken. Beträffande förslagen till ökade anslag till sanering föreligger samma brist på redovisning och precisering av hur medlen skall användas. Vi yrkar med anledning av detta avslag på de nya anslagsökningarna för sanering och hemställer samtidigt att regeringen för riksdagen redovisar planer, åtgärder och resultat av redan genomförda saneringsinsatser. Vi avser att i vårt budgetförslag i höst närmare precisera de avvägningar och prioriteringar som måste göras för att satsningarna inom miljöområdet på ett effektivt sätt skall bidra till att förbättra miljösituationen. Vi föreslår sammanfattningsvis att riksdagen med anledning av motion Fi17 yrkande 5 delvis godkänner att ramen för utgiftsområde 20 utökas med 800 miljoner kronor för år 2002. För åren 2003 och 2004 föreslås att ramen för utgiftsområdet minskas med 200 respektive 1 325 miljoner kronor.

När det gäller utgiftsområde 23 uppmärksammar vi i vår partimotion att den svenska livsmedelsproduktionen, beroende på höga produktionsskatter i främst primärproduktionen, fortfarande har betydande konkurrenssnackdelar gentemot viktiga konkurrentländer. Vi föreslår därför att skatten på handelsgödsel tas bort, vilket innebär minskade skatter för jordbruket på ca 340 miljoner kronor. Vidare föreslår vi att skatten på diesel för jord- och skogsbrukets arbetsredskap sänks till 53 öre per liter. Regeringen föreslår att det skall inrättas en särskild djurskyddsmyndighet. Vi anser att ansvaret för djurskyddsfrågorna skall ligga kvar på Jordbruksverket. Det är också olyckligt att två myndigheter har ansvaret för ekonomiska beräkningar på livsmedelsområdet, varför anslaget till Livsmedelsekonomiska institutet kan halveras år 2002 för att sedan fasas ut. Vi delar regeringens uppfattning om att ge Statens livsmedelsverk ökade anslag om 5 miljoner kronor. Vi anser dock att dessa pengar skall användas på det sätt Livsmedelsverket finner bäst i sitt arbete för att säkra livsmedelssäkerheten och inte vara bundna på det sätt som regering-

en föreslår. Bekämpningsmedelsavgifterna om ca 40 miljoner kronor per år anslår vi till forskning bl.a. för att förbättra det vetenskapliga underlaget om miljöeffekterna av konventionell respektive ekologisk odling. Miljöeffekterna av de ökade satsningar som under senare år gjorts för att öka den ekologiska produktionen behöver också utredas. En väl avvägd jakt är ett viktigt instrument för att minska de omfattande viltskadorna. Bland annat genom att införa reglerad jakt på säl kan anslagen till ersättningar för viltskador minskas. Vi föreslår sammanfattningsvis att riksdagen med anledning av motion Fi17 yrkande 5 delvis godkänner att ramen för utgiftsområde 23 minskas med 395 miljoner kronor för år 2002 och 406 miljoner kronor för vardera åren 2003 och 2004.

2. Utgiftsområden

Ulf Björklund (kd) och Caroline Hagström (kd) anför:

När det gäller utgiftsområde 20 finns uppenbara skäl till förstärkningar efter en lång tid av nedrustning. Arbetet med att uppnå riksdagens 15 miljökvalitetsmål kräver de närmaste åren stora resurser. Kristdemokraterna vill därför ytterligare förstärka den ökade resurstilldelning som föreslås i propositionen för miljöarbetet. Jämfört med regeringens miljöpolitik vill vi särskilt betona vikten av en sammanhållen syn på sjö- och skogskalkning. Försurningen ökar fortfarande och det finns därför ett stort behov av nykalkning. Kalkningsanslaget bör för den skull förstärkas och förutom sjökalkning bör skogskalkning nu föras in under detta utgiftsområde. Vid sidan av detta finansierar Kristdemokraterna en sänkning av energiskatten med 1,50 kr per liter för alkylatbensin, som utgör ett miljövänligare alternativ för småbåtar, motorsågar m.m. Vi föreslår sammanfattningsvis att riksdagen med anledning av motion Fi18 yrkande 7 delvis godkänner att ramen för utgiftsområde 20 utökas med 50 miljoner kronor för vardera åren 2002–2004.

När det gäller utgiftsområde 23 syftar Kristdemokraternas jordbrukspolitik till fortsatt användning av åkermarken för livsmedelsproduktion. En förutsättning för det svenska jordbruket är konkurrens på lika villkor med omvärlden. Skatter och avgifter på el och diesel behöver av konkurrensskäl harmoniseras med övriga EU-länder. Återförandet av skatten på handelsgödsel till jordbruket måste genomföras. Detta är en förutsättning för att jordbruket skall finnas kvar som basnäring i hela landet och möjliggör ett fullt utnyttjande av befintliga EU-ersättningar. Sammantaget innebär våra skatteförslag att jordbrukets skattebörda årligen minskar med drygt 700 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. Kristdemokraterna vill också tillskjuta jordbruket resurser till ett omfattande åtgärdsprogram för landsbygdens miljö och struktur, motsvarande det belopp som regeringen misslyckats med att förhandla sig till i tidigare förhandlingar med EU. Ett antal förhållanden och angelägna åtgärder påkallar en omfördelning av anslagen inom utgiftsområdet. Förenklade regelverk för Jordbruksverket liksom en reformering av distriktsveterinärsorganisationen leder till minskat resursbehov. Extra resurser behöver satsas på ett återupprättande av skördeskadeersättningen. Medel bör även avsättas för

återinförande av avbytartjänsten. Vidare kräver Norrlandsjordbrukets utsatta situation särskilda stödåtgärder. Utöver detta får skogsbruket med Kristdemo-kraternas förslag en förstärkning genom de kalkningsinsatser som redovisats under utgiftsområde 20. Vi föreslår sammanfattningsvis att riksdagen med anledning av motion Fi18 yrkande 7 delvis godkänner att ramen för utgifts-område 23 utökas med 548 miljoner kronor för år 2002, 268 miljoner kronor för år 2003 och 48 miljoner kronor för år 2004.

3. Utgiftsområden

Eskil Erlandsson (c) anför:

När det gäller utgiftsområde 20 anser Centerpartiet att det är angeläget att Sverige minskar sina utsläpp av växthusgaser. Ett steg i detta arbete är att inrätta klimatpolitiska program för att på lokal nivå arbeta med att minska utsläppen. Centerpartiet föreslog redan förra våren att sådana program skulle inrättas. Regeringen föreslår i årets vårproposition att klimatpolitiska program skall införas, men först år 2004. Detta är att vänta för länge, varför vi avsätter pengar för dessa program även under åren 2002 och 2003. Centerpartiets bestämda uppfattning är att dessa program inte skall bindas upp med krav på att generera arbetstillfällen. Miljönyttan skall sättas i främsta rummet. Jag anser att det är rimligt med en omfördelning inom utgiftsområdet. En del av anslaget för biologisk mångfald bör användas för att tillföra ytterligare medel till marksanering. De ideella organisationerna som är verksamma inom natur- och kulturmiljöområdet gör ett viktigt arbete. Centerpartiet har tidigare efterfrågat ett erkännande och ett berättigat stöd genom uppräknings anslag till de ideella organisationerna. Detta krav kvarstår då regeringen på intet sätt visar sig villig att ge detta anslag mera medel. Anslagen till ideella organisationer verksamma inom natur- och kulturmiljöområdet bör räknas upp. Jag föreslår sammanfattningsvis att riksdagen med anledning av motion Fi19 yrkande 4 delvis godkänner att ramen för utgiftsområde 20 utökas med 227 miljoner kronor för år 2002, 278 miljoner kronor för år 2003 och 400 miljoner kronor för år 2004.

När det gäller utgiftsområde 23 bör uppmärksammas att de svenska bönderna tvingas arbeta med betydligt högre kostnader än de danska och finska bönderna. De högre kostnaderna kan härledas till att de svenska bönderna betalar högre skatter och avgifter än konkurrenterna i andra länder. Svensk jordbruksnäring måste ges ekonomiskt likvärdiga konkurrensvillkor med jordbruksnäringen i t.ex. Finland och Danmark. Den ryggsäck svenska bönder bär måste lyftas av. Det är viktigt för att förbättra lantbrukets konkurrenskraft. Centerpartiet lägger även fram en mängd förslag som sammantaget skulle leda till en bättre politik för den svenska jordbruks- och livsmedelsnäringen. Dessa förslag innehåller bl.a. förbättringar i ersättningsreglerna vid epizooti-utbrott, program för småskalig livsmedelsförädling och mobila slakterier, förstärkt forskning kring ekologiskt lantbruk, forskning och utveckling inom livsmedelssektorn, förbättringar för trädgårdsnäringen och en konstruktiv lösning för att dämpa effekterna av Sveriges dåliga förhandlingar gentemot

EU när det gäller landsbygdsförordningen. Jag föreslår sammanfattningsvis att riksdagen med anledning av motion Fi19 yrkande 4 delvis godkänner att ramen för utgiftsområde 23 utökas med 697 miljoner kronor för år 2002 och 686 miljoner kronor för vardera åren 2003 och 2004.

4. Utgiftsområden m.m.

Harald Nordlund (fp) anför:

När det gäller utgiftsområde 20 bör ytterligare resurser avdelas för att bevara den biologiska mångfalden samtidigt som regeringens opreciserade åtgärder inte accepteras. Jag föreslår sammanfattningsvis att riksdagen med anledning av motion Fi20 yrkande 4 delvis godkänner att ramen för utgiftsområde 20 minskas med 100 miljoner kronor för år 2002, 150 miljoner kronor för år 2003 och 650 miljoner kronor för år 2004.

Det finns i dag en stark konsensus om att det existerar en av människan förorsakad växthuseffekt, i form av en ökning av jordens medeltemperatur under det senaste halvsekllet och en minskning av den lägre stratosfärens medeltemperatur. De fattigaste ländernas befolkning riskerar att drabbas hårdast av klimatförändringarna. För att åstadkomma en långsiktig hållbar nivå på utsläppen av växthusgaserna krävs en världsomspännande handlingsplan. En sådan plan måste redovisa både hur utsläppen skall minska och hur resurserna skall omfördelas från rika till fattiga länder. Frågan om klimatpolitiken är således en av de viktigaste som svenska politiker ställs inför över huvud taget. I april år 2000 presenterade Klimatkommittén sina förslag till åtgärder och långsiktiga målsättningar. Folkpartiet anser att kommitténs arbete och möjligheterna att presentera en rationell och kostnadseffektiv strategi begränsades av de förutsättningar som gavs i direktiven och av det energipolitiska beslut som signerats av Socialdemokraterna, Centerpartiet och Vänsterpartiet. Folkpartiets föreslår en klimatstrategi i tre delar. Ge EU makt över klimatpolitiken och inför ett miljöns EMU. Därefter bör handel med utsläppsrätter införas och slutligen måste det miljövänligaste alternativet alltid väljas. Jag föreslår avslutningsvis att riksdagen med anledning av motion Fi20 yrkande 18 ger regeringen till känna vad som anføres om klimatstrategin.

När det gäller utgiftsområde 23 satsar vi på åtgärder för ökat djurskydd och miljöförbättringar inom jordbruket. Den av regeringen föreslagna s.k. återföringen bör inte ske i dessa former. Det handlar i stället om behov av mer generella åtgärder för småföretagen. Jag föreslår sammanfattningsvis att riksdagen med anledning av motion Fi20 yrkande 4 delvis godkänner att ramen för utgiftsområde 23 minskas med 446 miljoner kronor för vardera åren 2002–2004.